

TUTKIMUSOSIO

Julkaistavissa 30.12.2023 00.01

Suomalaiset kokevat lähes kaikkien uhkien voimistuneen vajaan kahden vuoden aikana

Selvä enemmistö suomalaisista näkee lähitulevaisuuden suurimmaksi uhkaksi maassamme kyberhyökkäykset ja tietomurrot (82 % erittäin tai melko vakava uhka), käy ilmi KAKS – Kunnallisalan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Tämän jälkeen merkittävimmät huolet ovat Venäjän poliittinen ja sotilaallinen painostus (79 %), kansainvälinen rikollisuus (74 %), sosiaalinen eriarvoisuus (68 %) ja maamme velkaantuminen (67 %).

Enemmistön mielestä myös talouskriisi (65 %), ristiriidat ja jännitteet kansalaisten keskuudessa (64 %), energian riittävyys ja hinta (63 %), hallitsematon muuttoliike maahan (60 %) sekä ilmastonmuutos ja ympäristöongelmat (58 %) kuuluvat merkittävien uhkatekijöiden joukkoon.

Vähiten huolta kannetaan Suomen sotilaallisesta liittoutumisesta ja sitoutumisesta kansainvälisiin kriiseihin (25 % pitää erittäin tai melko vakavana uhkana), suuronnettomuuksista (31 %) sekä demokratian murentumisesta (39 %). Myöskään terrorismi (49 %) ja joukkotyöttömyys (49 %) eivät ole suomalaisille suurimpia uhkatekijöitä.

Suomalaisten arviot uhkista ovat muuttuneet merkittävästi tammi-helmikuun vaihteesta 2022. Lähes kaikki uhkat koetaan nyt suuremmiksi kuin vuoden 2022 alussa. Muutoksia tulkittaessa on syytä pitää mielessä, että vuonna 2022 tutkimus toteutettiin kolme viikkoa ennen kuin Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa.

Aiempaa tuntuvasti suurempi osa suomalaisista kokee hallitsemattoman muuttoliikkeen, Venäjän poliittisen ja sotilaallisen painostuksen, terrorismin, kansainvälisen rikollisuuden sekä kyberhyökkäykset uhkaavan maattamme lähitulevaisuudessa. Näkemykset Suomen sotilaallisen liittoutumisen vaikutuksista, energian riittävydestä ja hinnasta sekä maan velkaantumisesta ovat säilyneet kutakuinkin ennallaan.

Sukupuoli erottelee jonkin verran näkemyksiä. Naiset ovat miehiä enemmän peloissaan ilmastonmuutoksesta, epidemioista, sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntymisestä, terrorismin ja suuronnettomuuksien uhkasta. Miehiä ahdistavat etenkin ajatukset hallitsemattomasta maahanmuutosta ja kansainvälisestä rikollisuudesta.

Kunkin puolueen suurimpien uhkien listoilla on samoja asioita. Kyberhyökkäykset ja tietomurrot ovat kaikkien puolueiden uhkatekijöiden viiden kärjestä. Venäjän sotilaallinen ja poliittinen painostus huolettaa kaikkia lukuun ottamatta vasemmistoliiton tukijoita.

Muista keskeisistä puoluekannan mukaisista havainnoista kannattaa mainita kansainvälinen rikollisuus ja valtion velkaantuminen, jotka hermostuttavat etenkin kokoomuksen, perussuomalaisten ja keskustan tukijoita. Sosiaalinen eriarvoisuus korostuu uhkana kaikkien nykyisten oppositiopuolueiden kannattajilla. Ilmastonmuutos sekä kansalaisten jakautuminen

kahtia ovat keskimäärää vakavampia uhkatekijöitä SDP:n, vihreiden ja vasemmistoliiton tukijoiden parissa.

Vasemmistoliiton kannattajat poikkeavat siinä, että näkevät talouslaman keskimäärää vakavammaksi vaaratekijäksi lähitulevaisuudessa. Kokoomuksen ja perussuomalaisten tukijat erottautuvat muista siinä, että heidän mielestään hallitsematon muuttoliike maahan on vastaisuudessa vakava uhka.

On helppoa listata, mitkä uhkat eivät mahdu minkään puolueen "top 5"-listalle. Näihin kuuluvat suuronnettomuudet, Suomen sotilaallisen liittoutumisen seuraamukset, suomalaisen kansanvallan murentuminen, terrorismi sekä ehkä yllättäen joukkotyöttömyys.

Kokoomuksen kannattajien viisi vakavinta uhkatekijää:

- 1 Venäjän poliittinen ja sotilaallinen painostus
- 2 Kyberhyökkäykset ja tietomurrot
- 3 Valtion velkaantuminen
- 4 Kansainvälinen rikollisuus, jengiytyminen
- 5 Hallitsematon muuttoliike

Perussuomalaisten kannattajien viisi vakavinta uhkatekijää:

- 1 Hallitsematon muuttoliike
- 2 Kansainvälinen rikollisuus, jengiytyminen
- 3 Valtion velkaantuminen
- 4 Venäjän poliittinen ja sotilaallinen painostus
- 5 Kyberhyökkäykset ja tietomurrot

SDP:n kannattajien viisi vakavinta uhkatekijää:

- 1 Sosiaalinen eriarvoisuus
- 2 Venäjän poliittinen ja sotilaallinen painostus
- 3 Kyberhyökkäykset ja tietomurrot
- 4 Ristiriidat ja jännitteet, kansalaisten jakautuminen kahtia
- 5 Ilmastonmuutos ja ympäristöongelmat

Keskustan kannattajien viisi vakavinta uhkatekijää:

- 1 Venäjän poliittinen ja sotilaallinen painostus
- 2 Kansainvälinen rikollisuus, jengiytyminen
- 3 Kyberhyökkäykset ja tietomurrot
- 4 Sosiaalinen eriarvoisuus
- 5 Valtion velkaantuminen

Vihreiden kannattajien viisi vakavinta uhkatekijää:

- 1 Ilmastonmuutos ja ympäristöongelmat
- 2 Sosiaalinen eriarvoisuus
- 3 Venäjän poliittinen ja sotilaallinen painostus

4 Kyberhyökkäykset ja tietomurrot

5 Ristiriidat ja jännitteet, kansalaisten jakautuminen kahtia

Vasemmistoliiton kannattajien viisi vakavinta uhkatekijää:

1 Sosiaalinen eriarvoisuus

2 Ilmastomuutos ja ympäristöongelmat

5 Ristiriidat ja jännitteet, kansalaisten jakautuminen kahtia

3 Kyberhyökkäykset ja tietomurrot

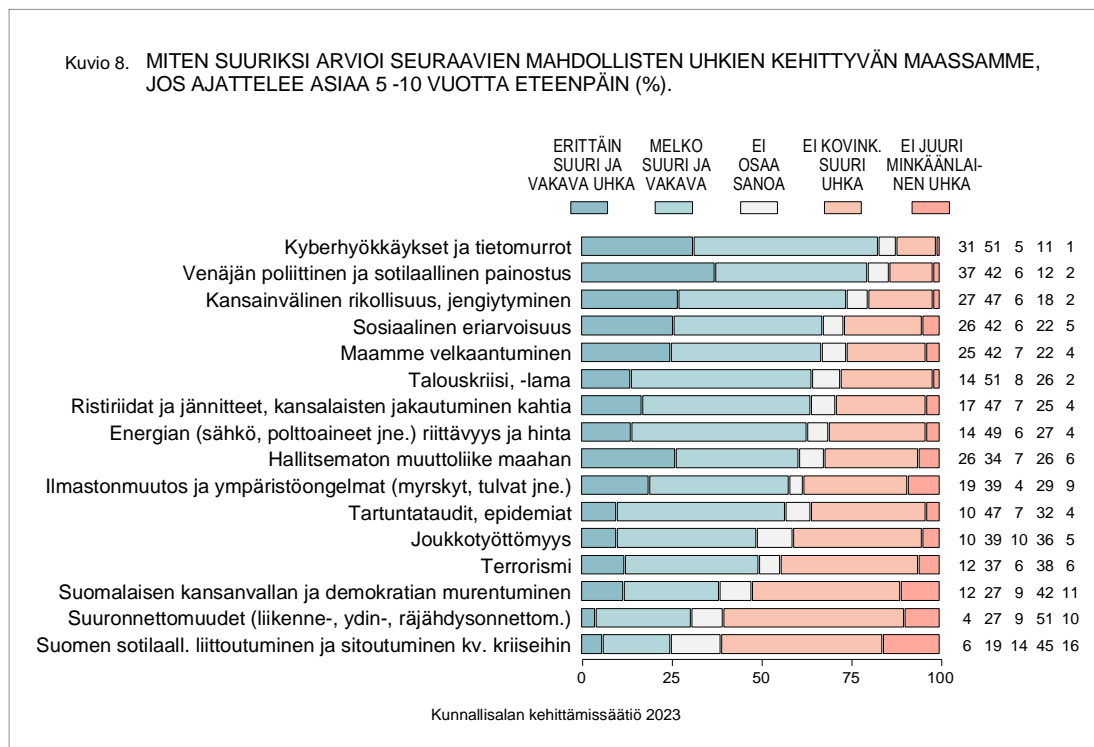
4 Talouskriisi, -lama

Tutkimuksen toteutus

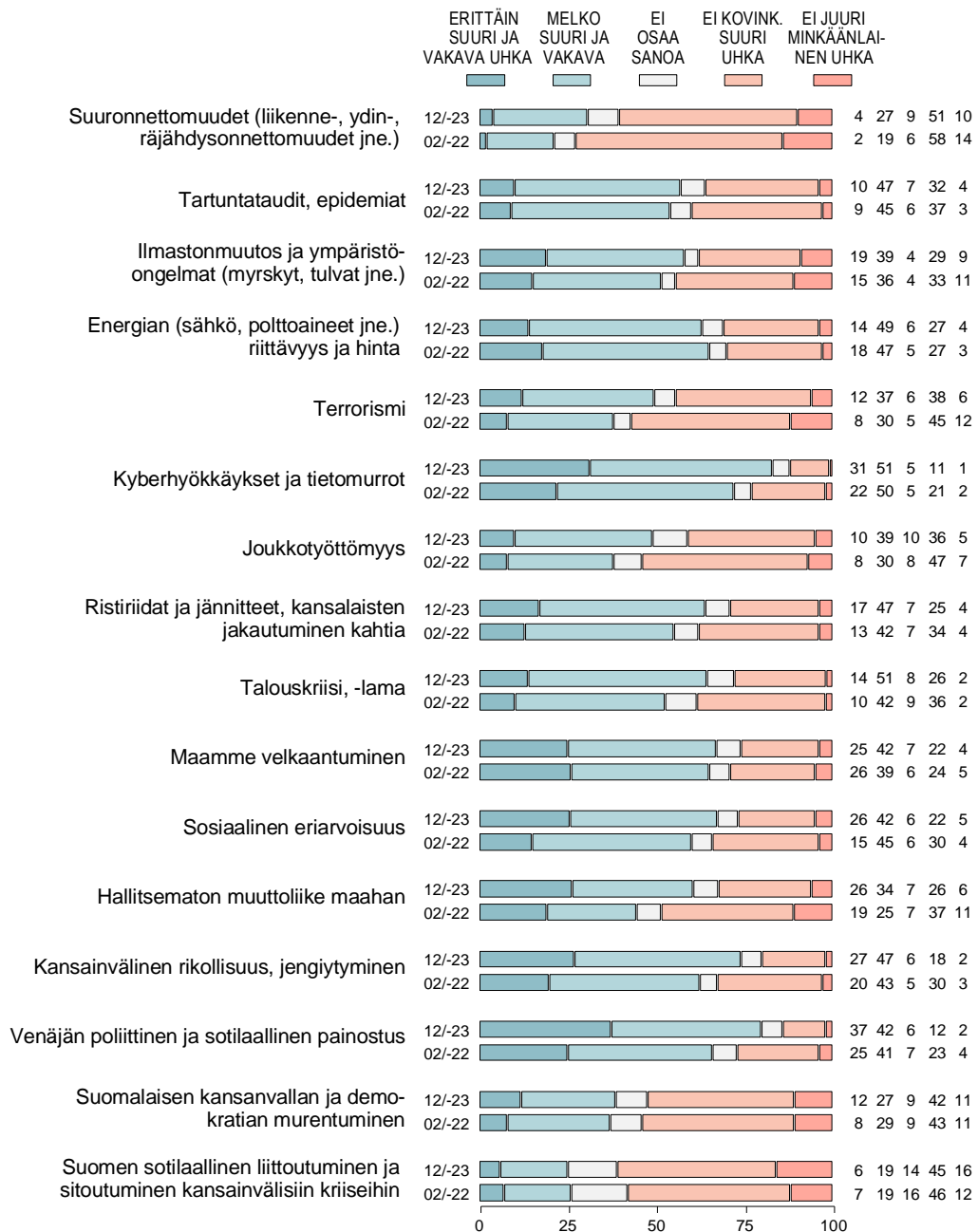
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätöön tutkimuksessa selvitettiin kansalaisten näkemyksiä erilaisista uhkista viiden-kymmenen seuraavan vuoden aikana. Uhkatekijöiden vakavuutta arvioitiin jokaista erikseen neliportaisella asteikolla. Arvioinnin kohteena olleita uhkatekijöitä oli kaikkiaan kuusitoista.

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätöön tutkimuksen toteutti Verian (aiemmin Kantar Public). Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.-7.12.2023. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.070. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, +358400570087, antti.mykkanen@kaks.fi

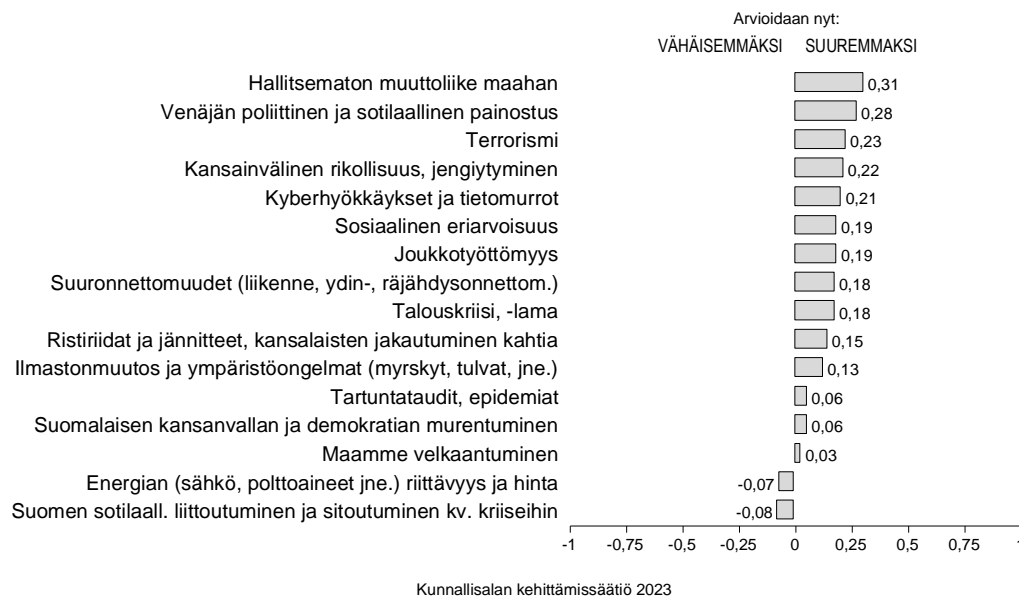

Kuvio 8t. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: ARVIOT KEVÄÄLLÄ 2022 JA LOPPUVUONNA 2023 (%).

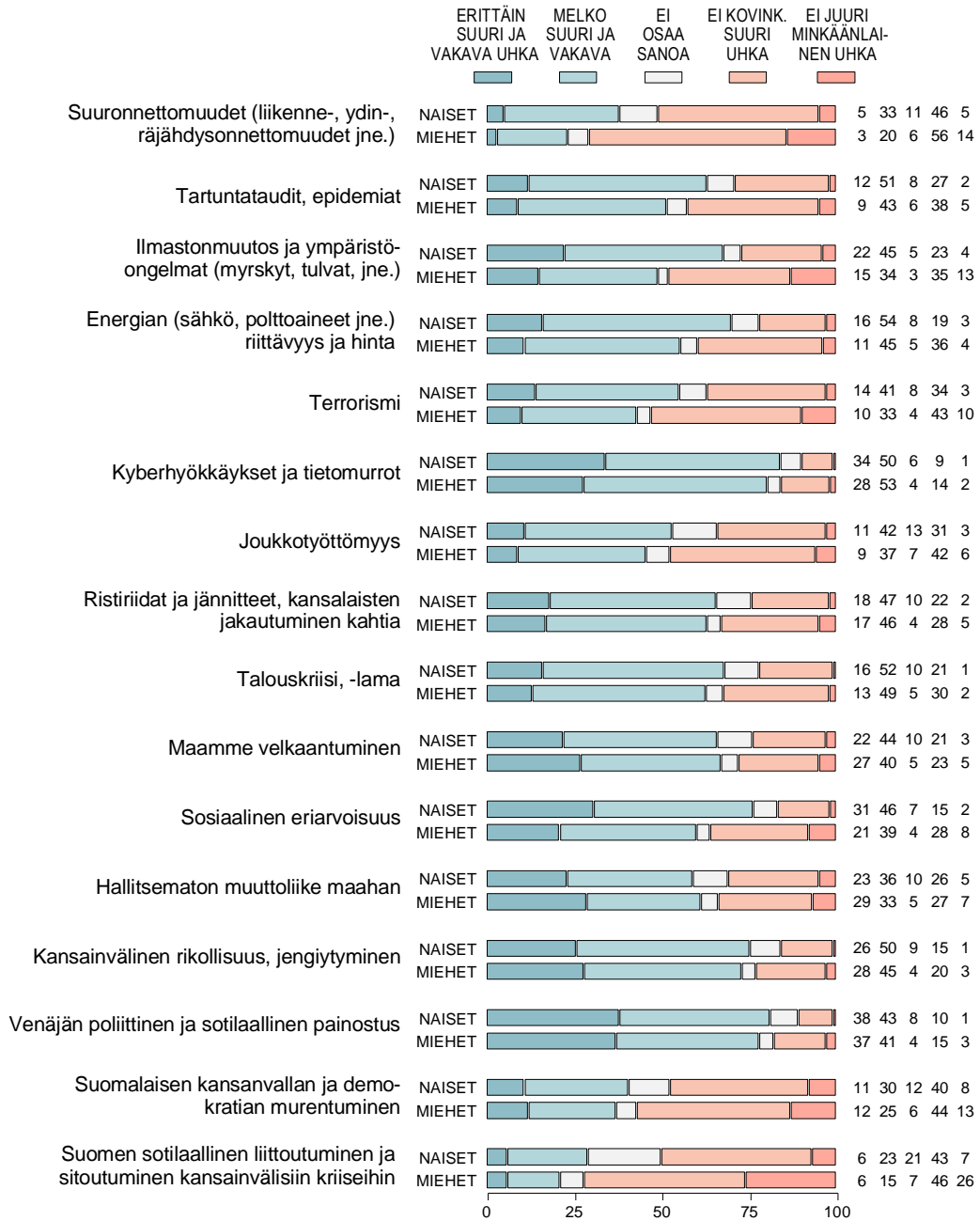

Kunnallisan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 8trx. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: MUUTOKSET ARVIOINNEISSA KEVÄÄSTÄ 2022 LOPPUVUOTEEN 2023 (asteikkokeskiarvojen erotukset).

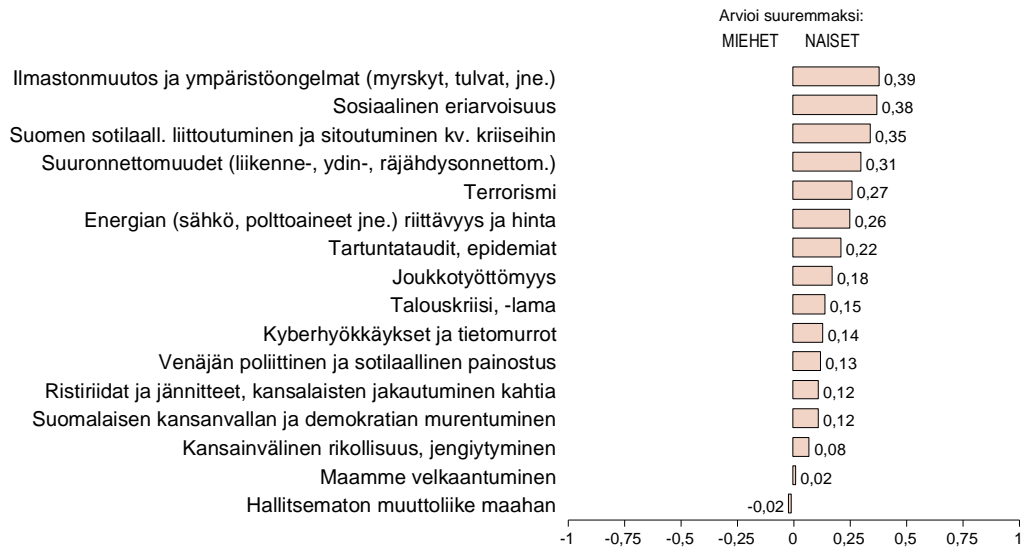

Kuvio 8s. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN MAASSAMME: NAISET vs. MIEHET (%).

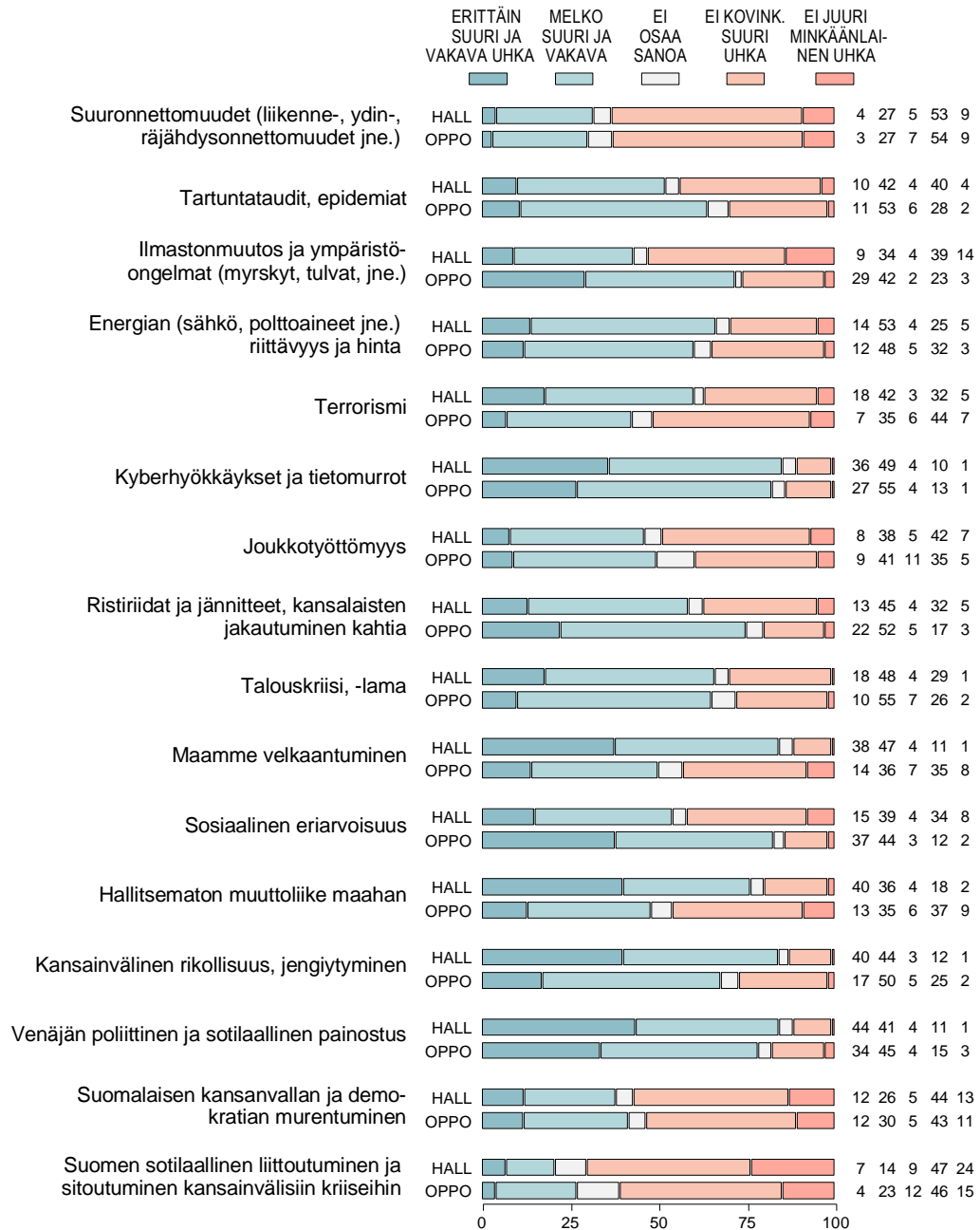
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 8sx. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: NAISTEN JA MIESTEN ARVIOINTIEN EROT (asteikkokeskiarvojen erotukset).

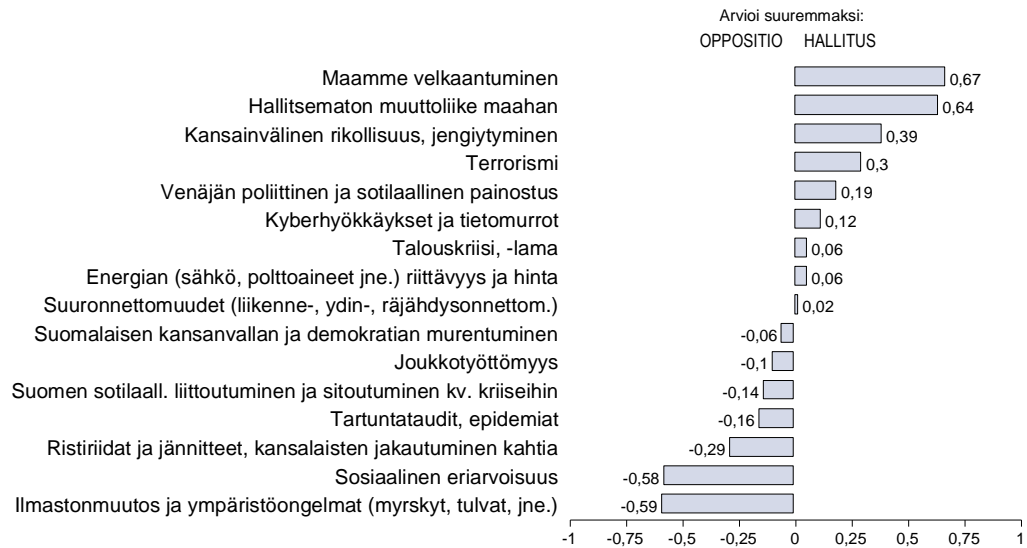
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 8h. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN MAASSAMME: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

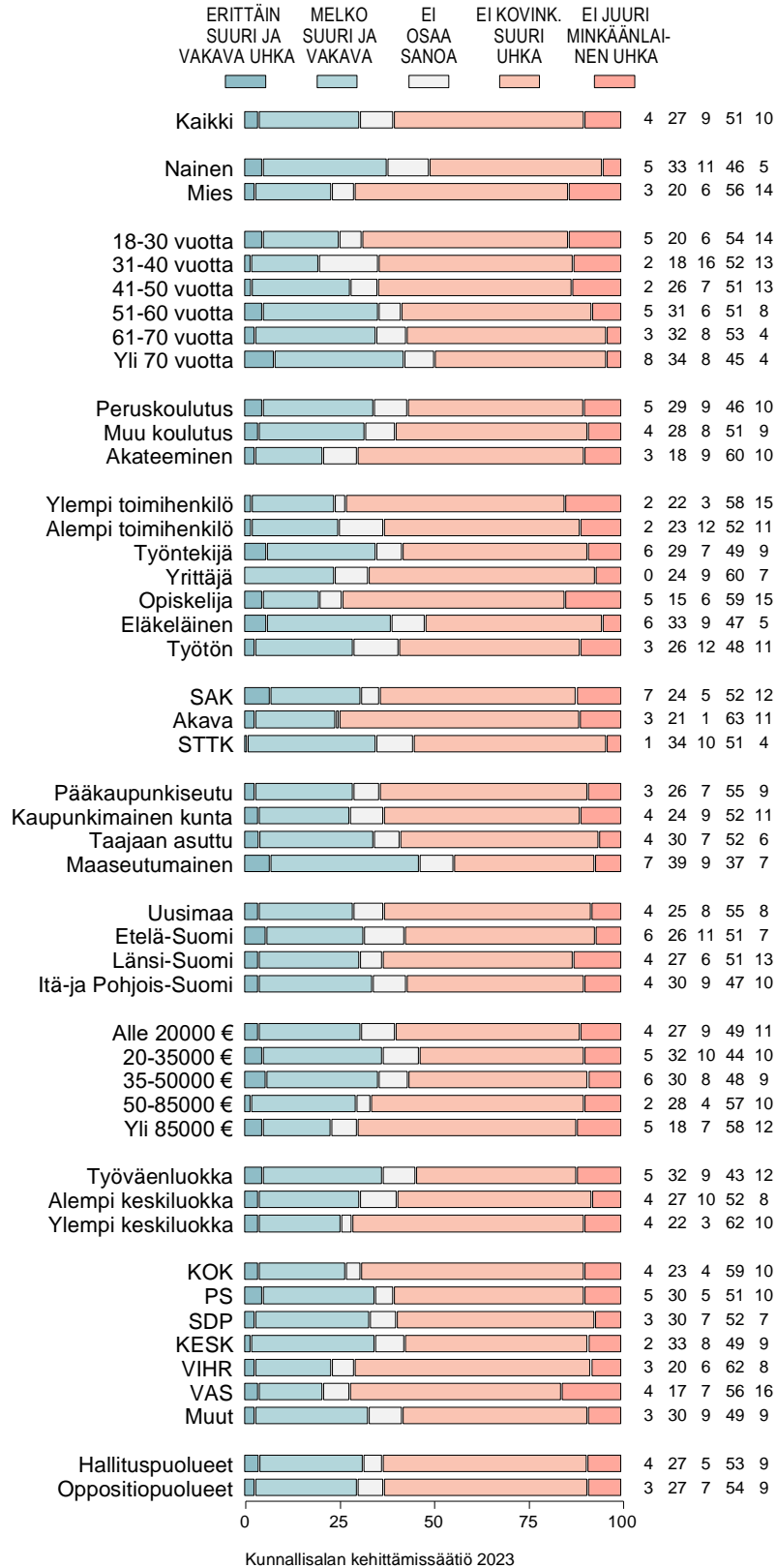

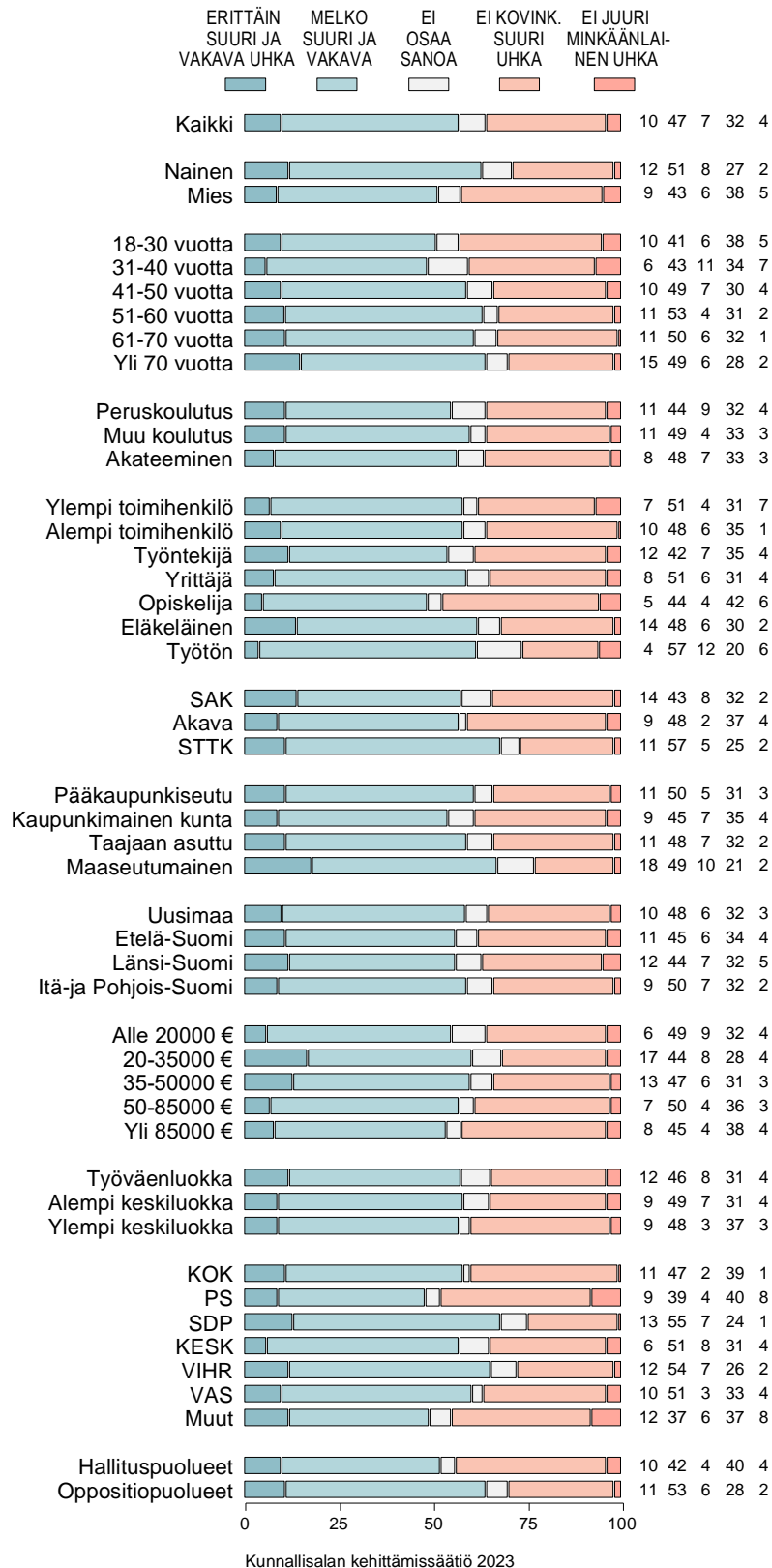
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 8hx. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: HALLITUSPUOLUEIDEN JA OPPOSITIOPUOLUEIDEN KANNATTAJIEN ARVIOINTIEN EROT (asteikkokeskiarvojen erotukset).

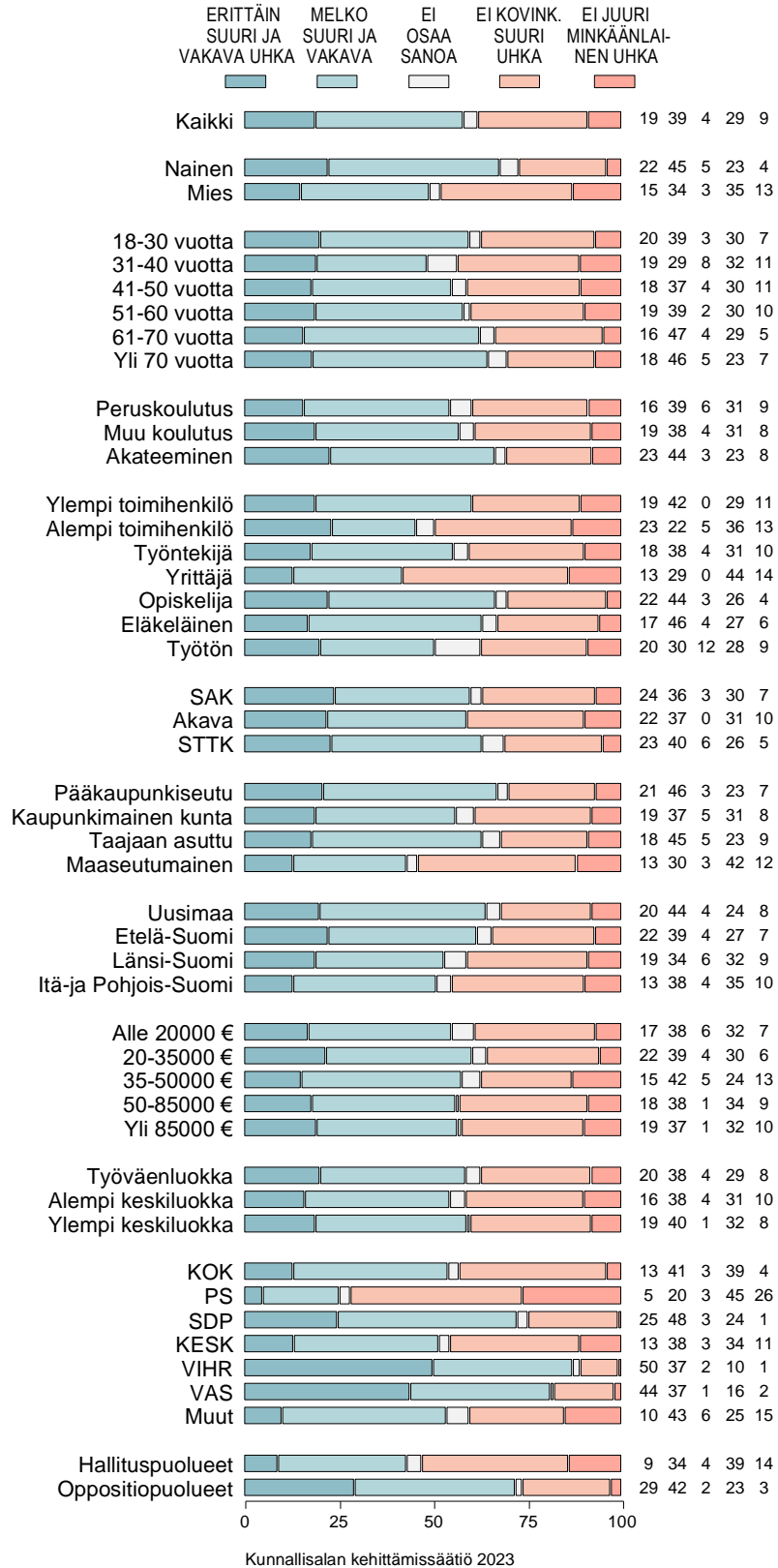

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

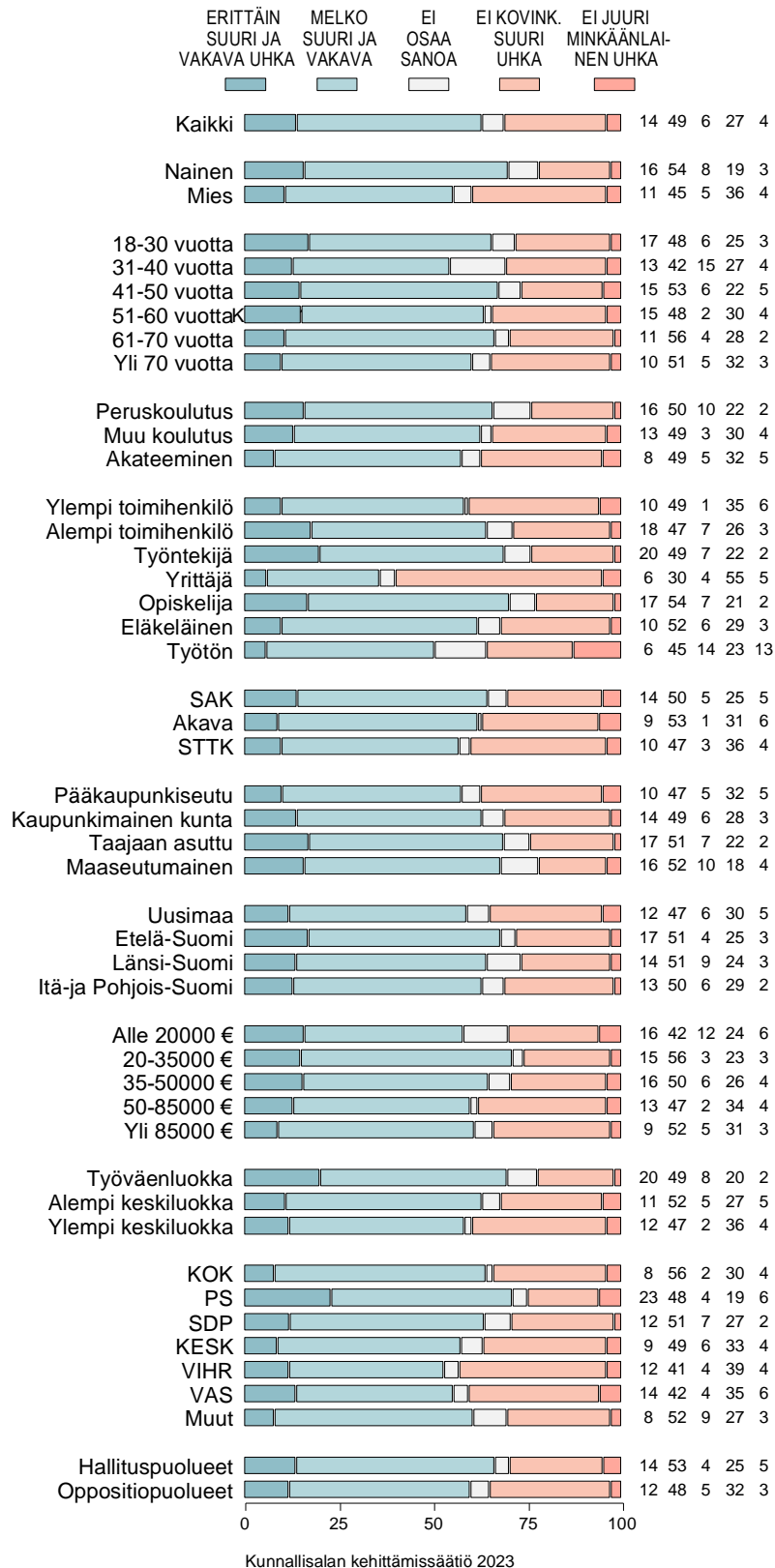
Kuvio 8-1. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: SUURONNET-
 TOMUUDET (liikenne-, ydin-, räjähdysonnettomuudet jne.) (%).

Kuvio 8-2. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: TARTUNTA-
 TAUDIT, EPIDEMIAIT (%)

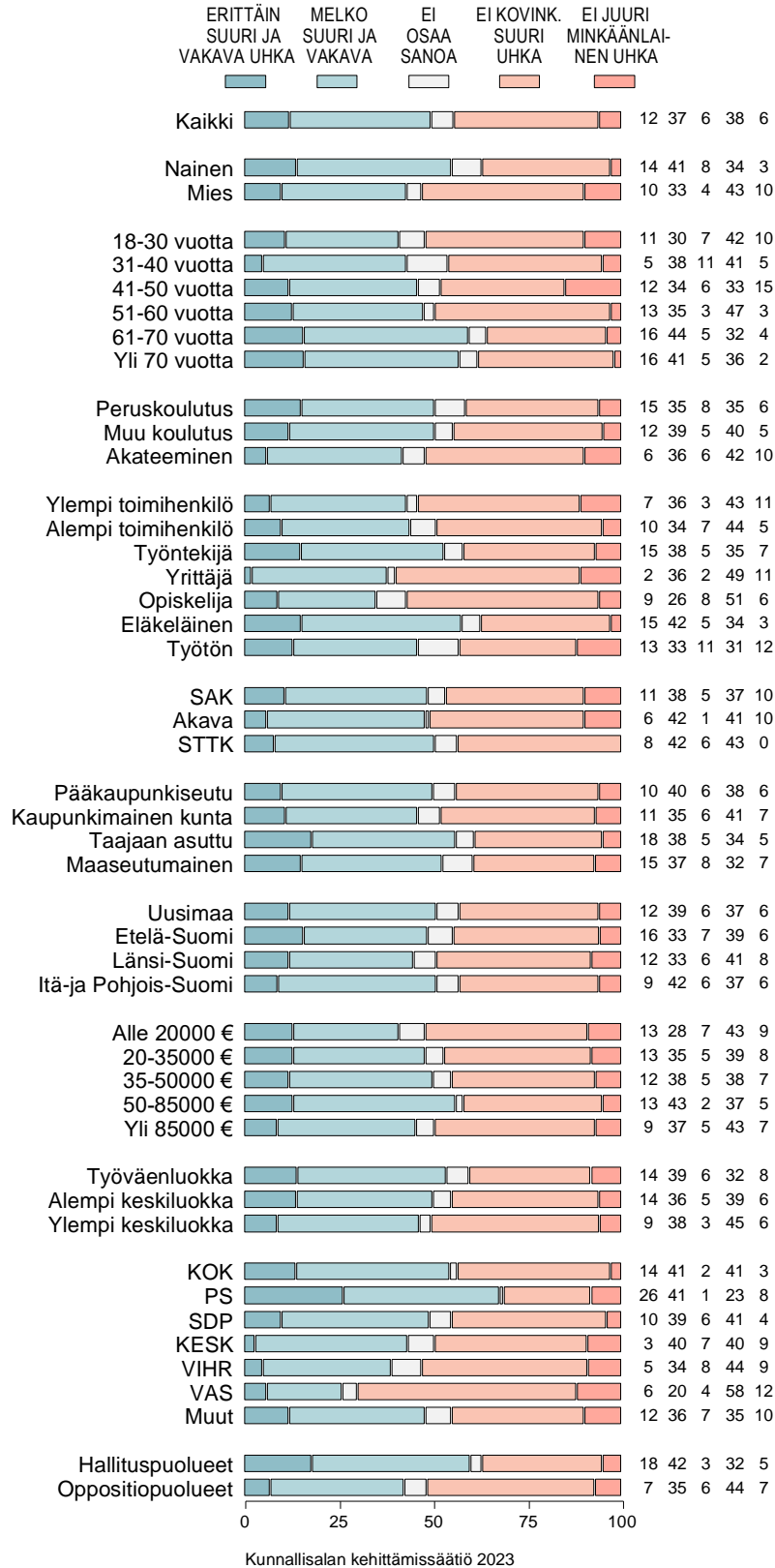
Kuvio 8-3. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: ILMASTON-
 MUUTOS JA YMPÄRISTÖONGELMAT (myrskyt, tulvat, kuivuus jne.)
 (%).

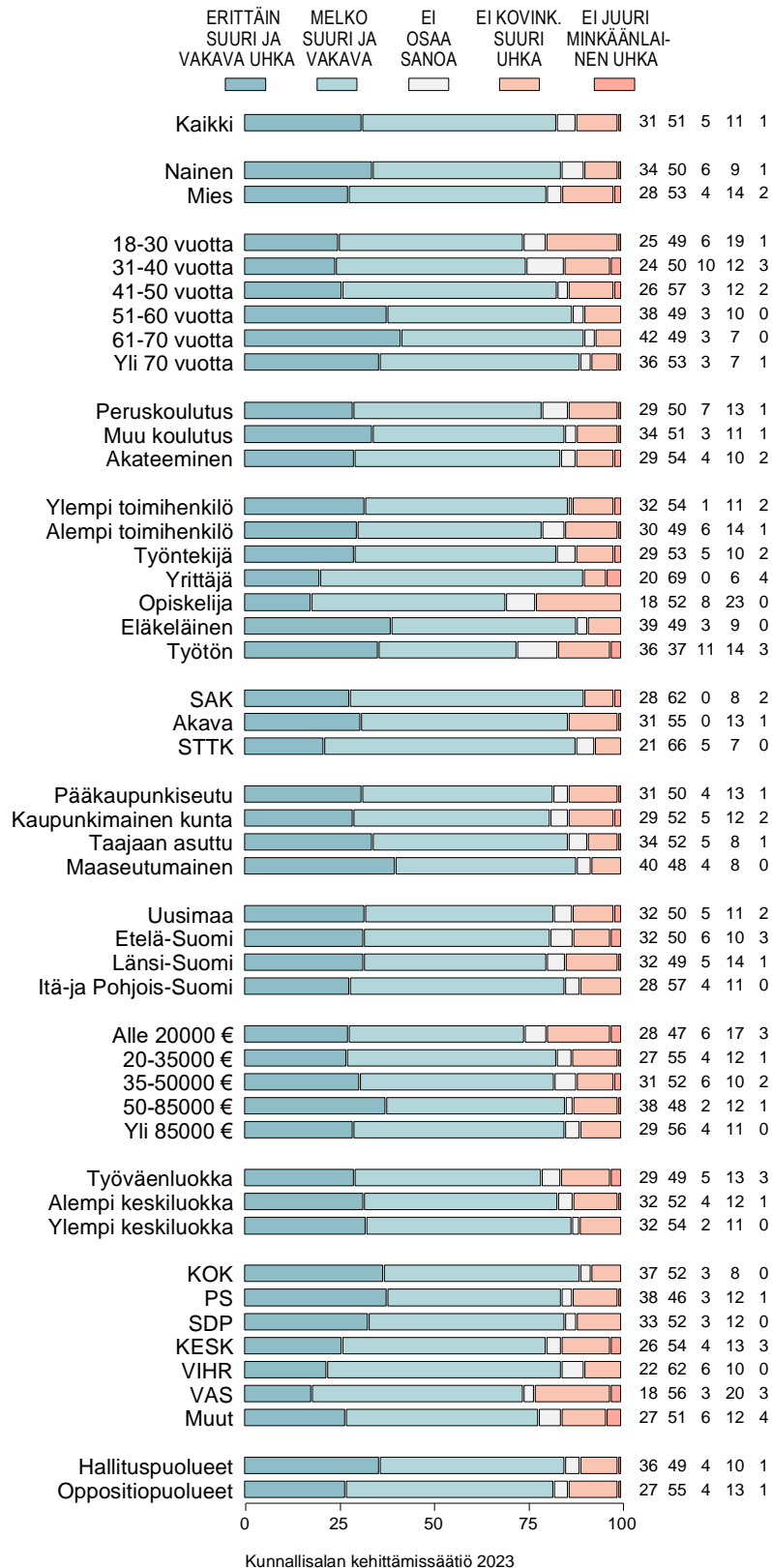

Kuvio 8-4. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: ENERGIAN (sähkö, polttoaineet jne.) RIITTÄVYYS JA HINTA (%).

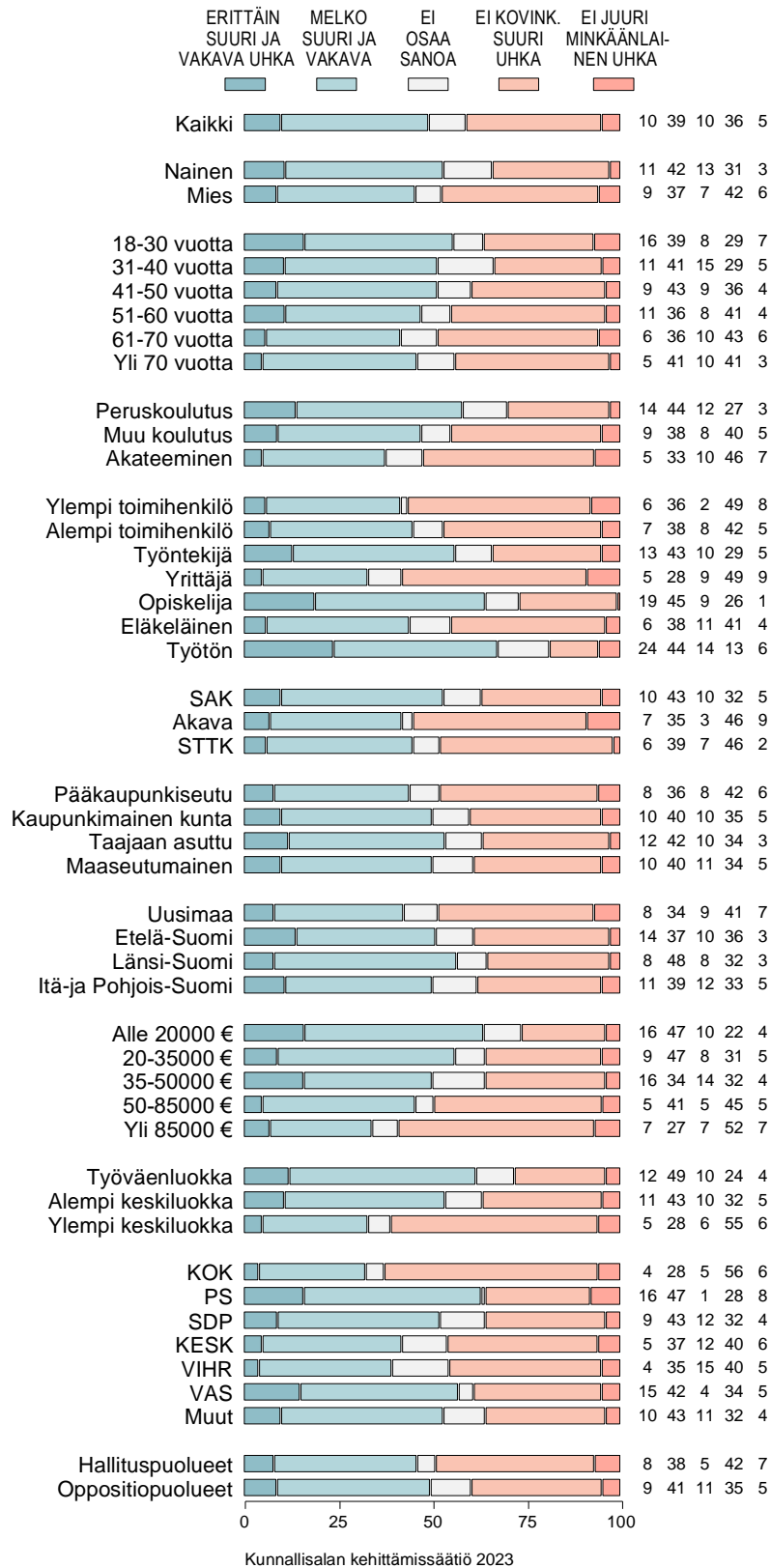

Kuvio 8-5. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: TERRORISMI (%).

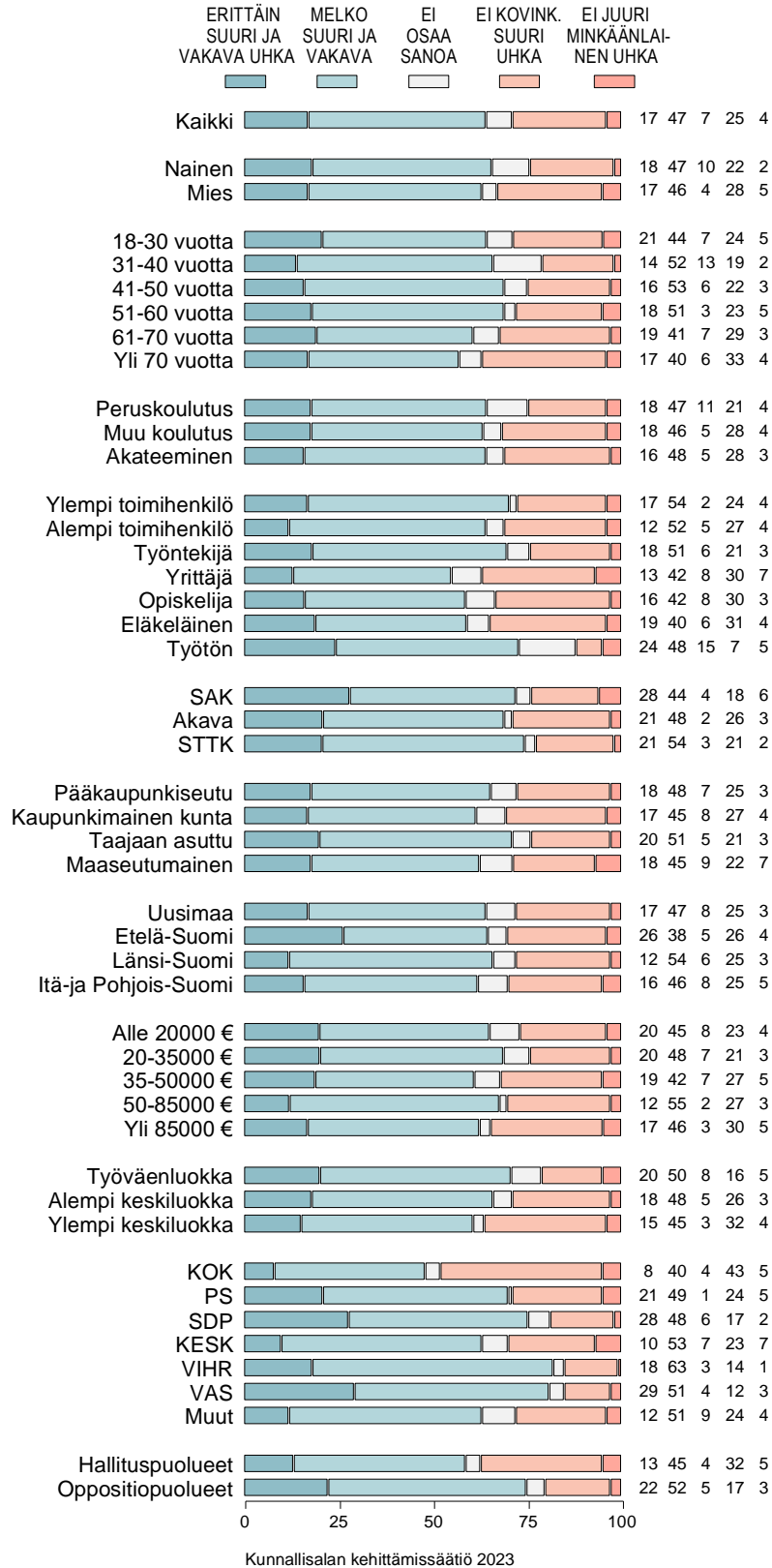

Kuvio 8-6. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: KYBERHYÖK-
 KÄYKSET JA TIETOMURROT (%).

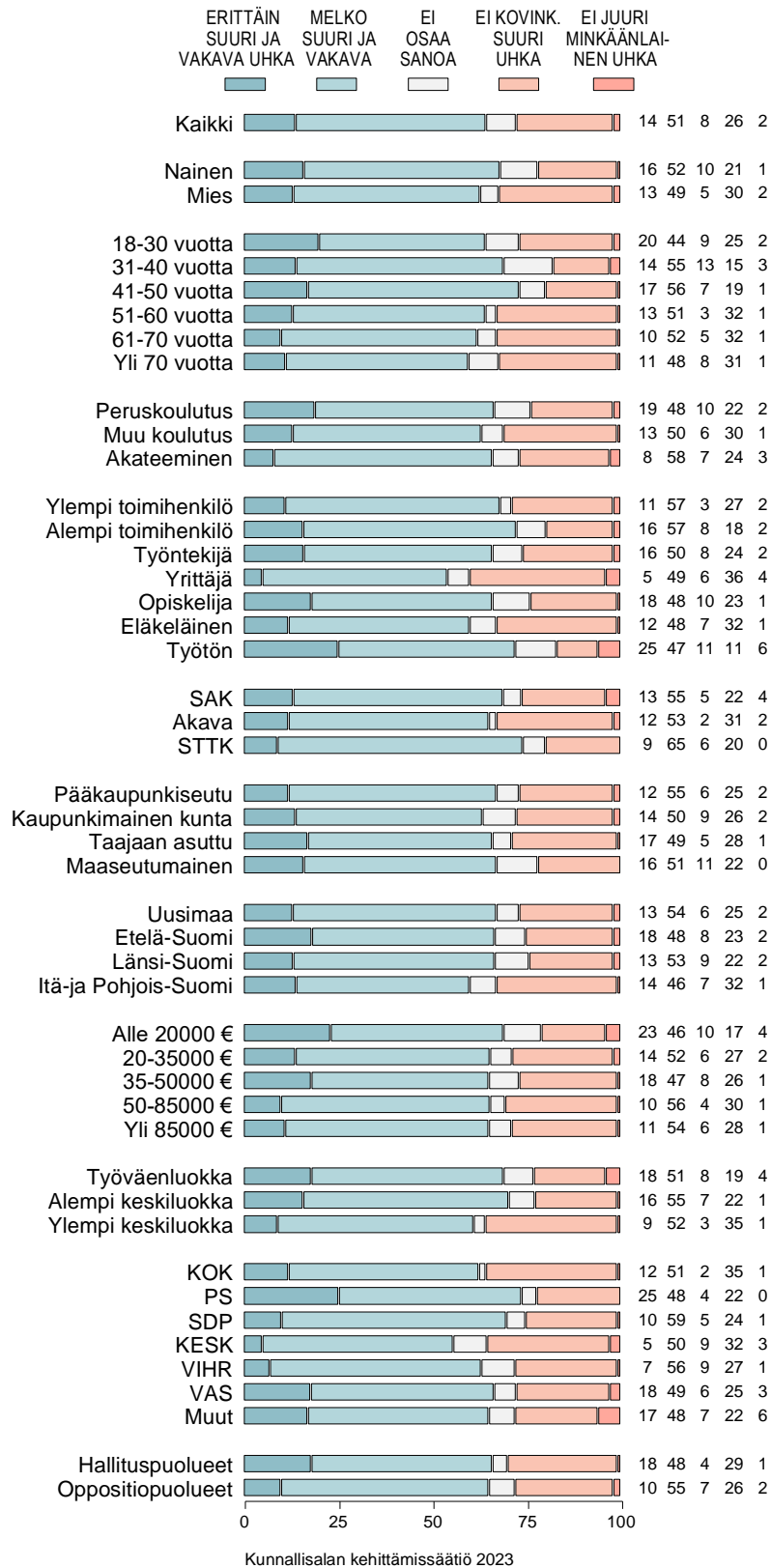
Kuvio 8-7. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: JOUKKOTYÖTÖMYYYS (%).

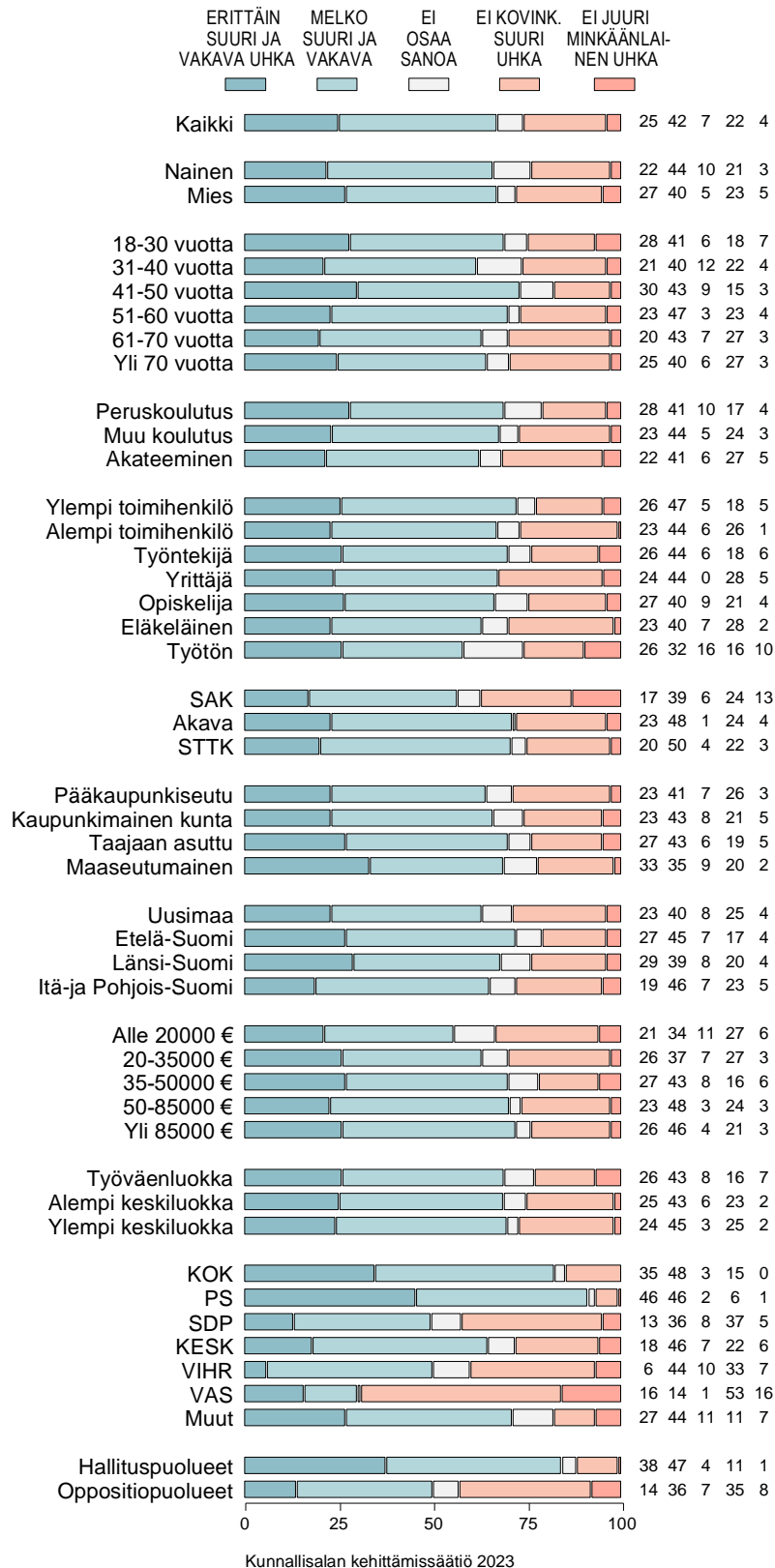
Kuvio 8-8. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: RISTIRIIDAT JA JÄNNITTEET, KANSALAISTEN JAKAUTUMINEN KAHTIA (%).

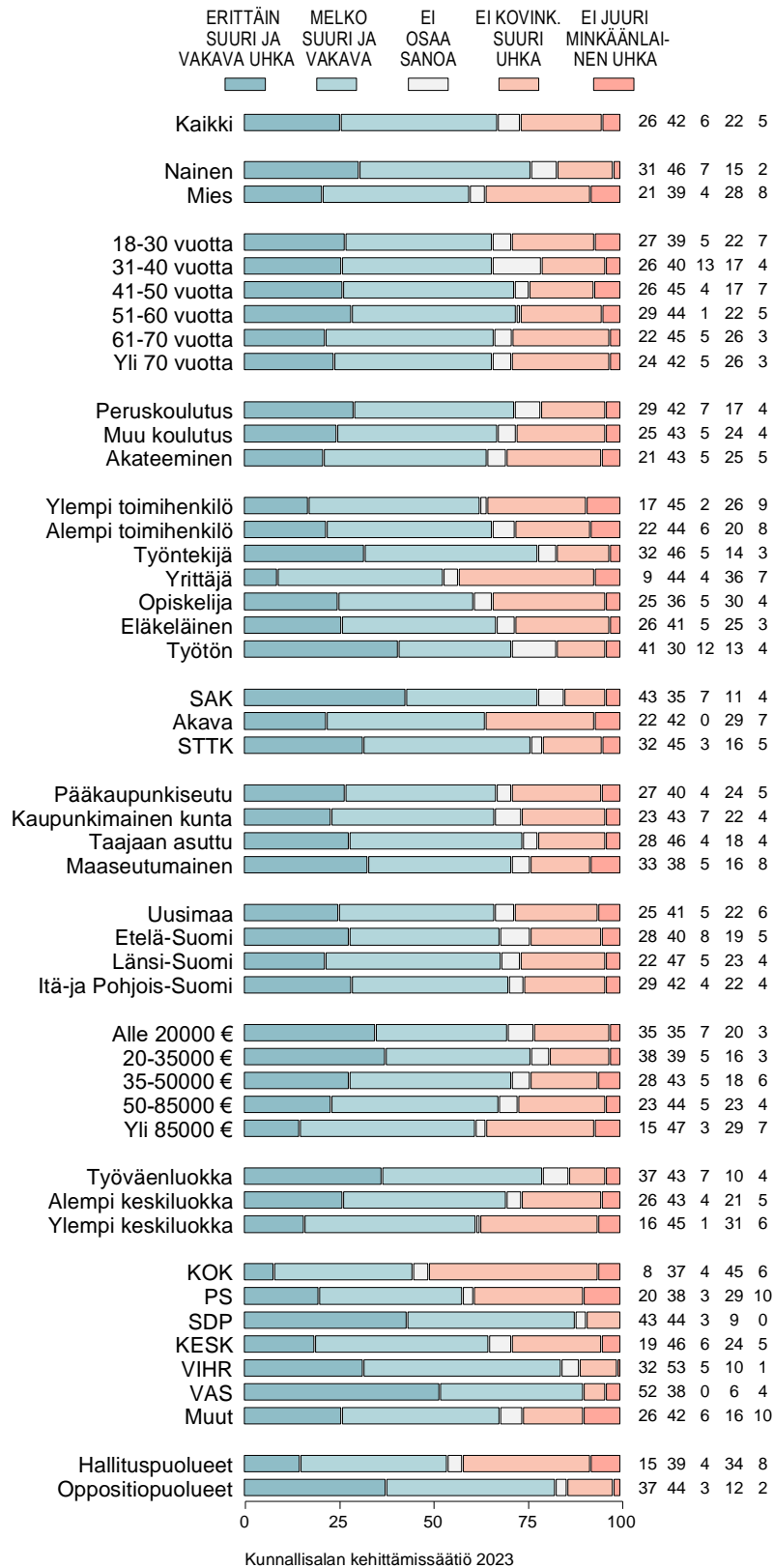
Kuvio 8-9. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: TALOUSKRIISI, -LAMA (%).

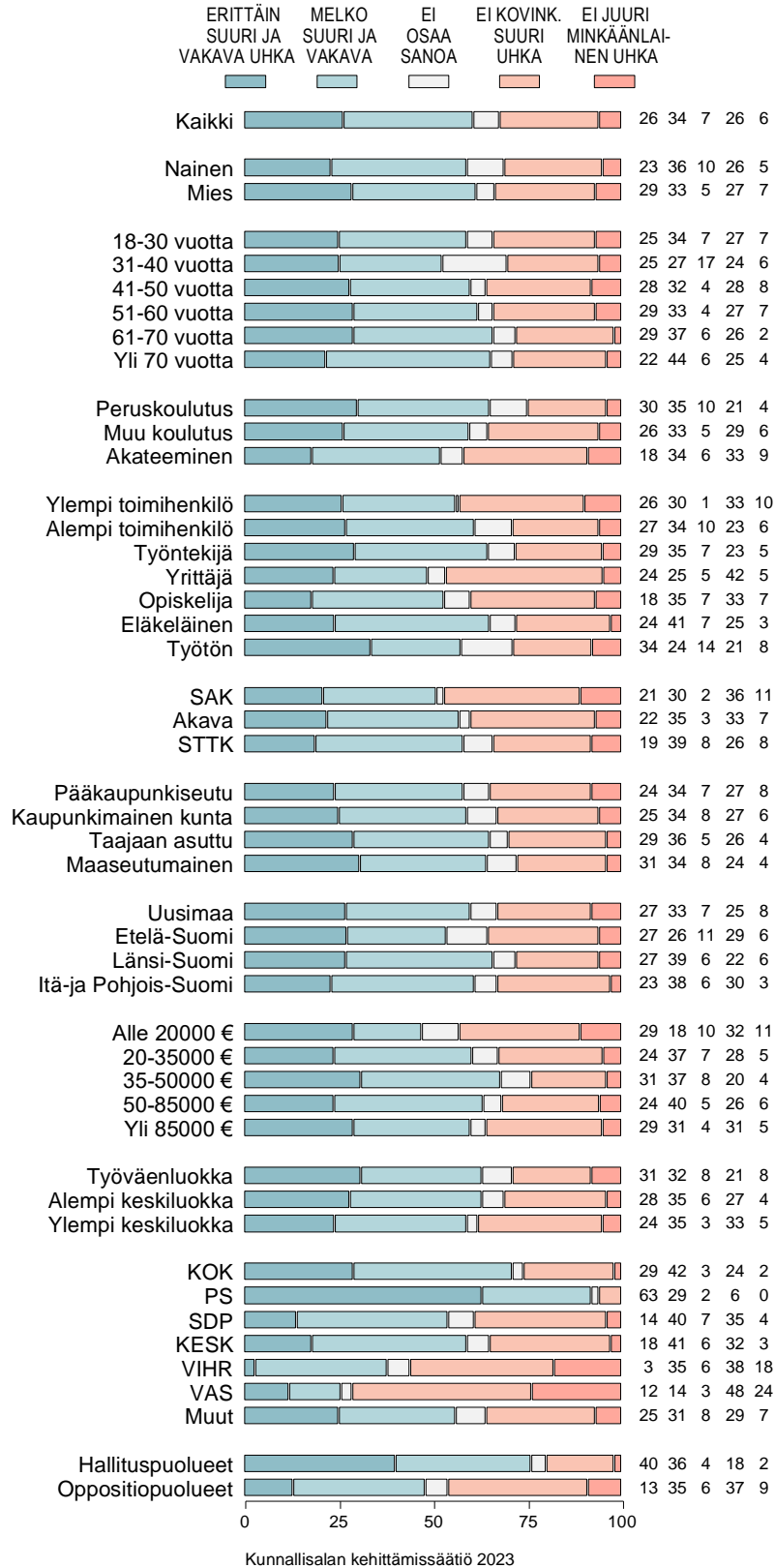

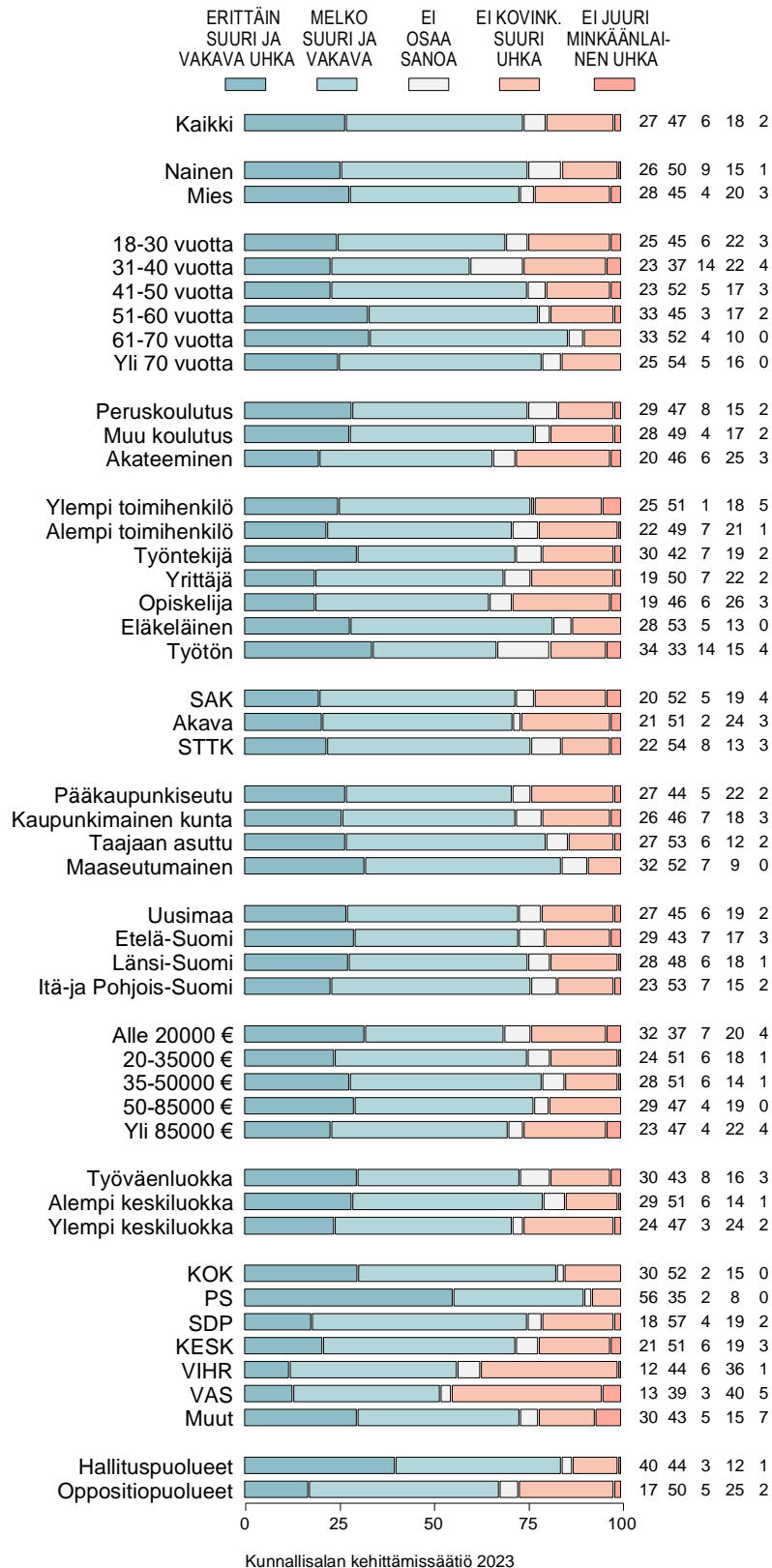
Kuvio 8-10. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: MAAMME VELKAANTUMINEN (%).

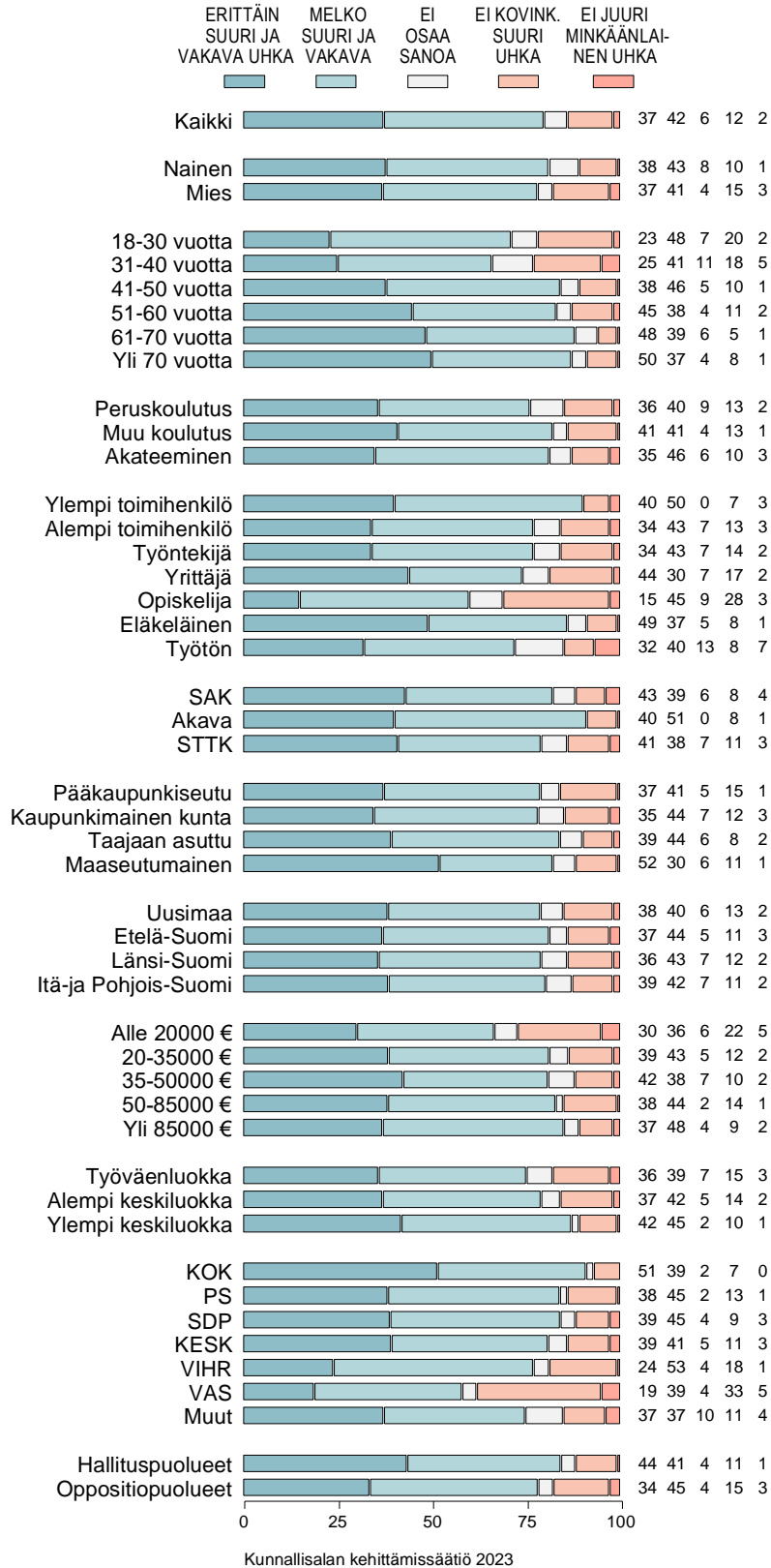
Kuvio 8-11. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: SOSIAALINEN ERIARVOISUUS (%).

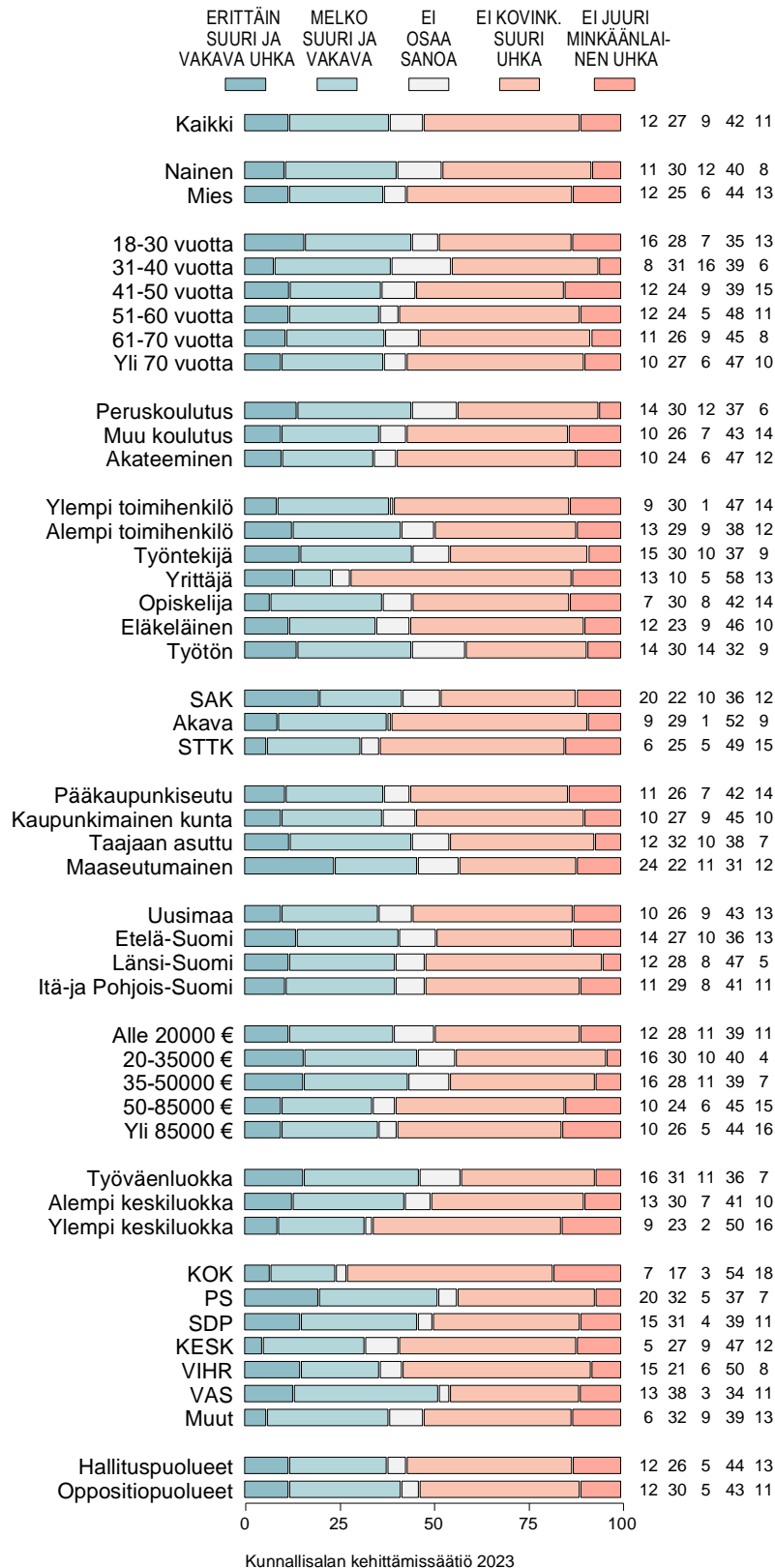
Kuvio 8-12. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: HALLITSE-
 MATON MUUTTOLIIKE MAAHAN (%).

Kuvio 8-13. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: KANSAIN-
 VÄLINEN RIKOLLISUUS, JENGIYTYMINEN (%).

Kuvio 8-14. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: VENÄJÄN POLIITTINEN JA SOTILAALLINEN PAINOSTUS (%).

Kuvio 8-15. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: SUOMALAISEN KANSANVALLAN JA DEMOKRATIAN MURENTUMINEN (%).

Kuvio 8-16. MITEN SUURIKSI ARVIOI UHKIEN KEHITTYVÄN: SUOMEN SOTILAALLINEN LIITTOUTUMINEN JA SITOUTUMINEN KANSAINVÄLISIIN KRIISEIHIN (%).

